

|                                                                                       |         |
|---------------------------------------------------------------------------------------|---------|
| ■ Školení NeRV OSŽ                                                                    | str. 2  |
| ■ Odbory a ekonomika                                                                  | str. 3  |
| ■ Vedení NeRV informuje                                                               | str. 4  |
| ■ Sport                                                                               | str. 5  |
| Turnaj NeRV v pétanque, seniorské hry, turnaj v bowlingu, podzimní soutěže USIC a OSŽ |         |
| ■ O zdraví...                                                                         | str. 9  |
| ■ Za železnou oponu                                                                   | str. 10 |
| ■ Tip na výlet                                                                        | str. 11 |
| ■ Vlastníte dron?                                                                     | str. 12 |
| ■ Blahopřejeme                                                                        | str. 12 |



Desáté řádné jednání NeRV OSŽ se tentokrát konalo v hotelu Lesní chata v Kořenově

Foto: Jan Buchta

# Prázdniny se na aktivitě OSŽ neodrazily



Připravil Milan Sedlák

V rekreačním středisku OSŽ v Kořenově se 11. září konalo výjezdní desáté řádné jednání Nedrážního republikového výboru OSŽ.

Je třeba si připomenout, že před osmnácti lety právě v tento den zasáhly celosvětové dění

jedny z nejstrašnějších koordinovaných teroristických činů. Provedlo je 19 příslušníků militantní islamistické organizace al-Káida. Ti unesli čtyři letadla na komerčních linkách a dvě z nich narazila do věží Světového obchodního centra v New Yorku. Při útocích celkem zemřelo na tři tisíce lidí.

Na programu jednání NeRV OSŽ, které řídil jeho místopředseda Miroslav Novotný, byly mimo jiné podány informace z RHSD ASO, P OSŽ a Ú OSŽ. Svou činnost i problémy představili členové NeRV, a to jak zprávy z Výborů OSŽ, tak ze základních organizací.

Významné sdělení místopředsedkyně OSŽ Bc. Renaty Douskové se týkalo čerpání rozpočtu za uplynulých osm měsíců a ukázalo, že neustálý tlak vedení Nedrážního republikového výboru na úspory, se odrazil pozitivně a nedochází k přečerpávání

svěřených finančních prostředků. Členové NeRV se rovněž zabývali činností svého internetového magazínu. V redakční radě jsou předsedové Výborů OSŽ a neaktivnější dopisovatelé. Vedení redakční rady spadá pod místopředsedkyni OSŽ a předsedkyni NeRV Bc. Renatu Douskovou, editační činnosti se, kromě pravidelného dopisování, věnuje místopředseda NeRV Miroslav Novotný.

Probíran byl rovněž výběr obsahu a zpracování informací. Připomínky vedení NeRV se týkaly potřeby větší dopisovatelské angažovanosti ze strany nedrážních Výborů a základních organizací OSŽ.

Současně proběhlo hodnocení webových stránek NeRV OSŽ, které nedostatečně naplňoval předseda Výboru OSŽ společnosti AŽD Praha Karel Šimáček. Na základě usnesení NeRV je převzme Jan Buchta.

V závěru jednání proběhla teoretická příprava turnaje v pétanque, kterého je NeRV pořadatelem.

Stejně tak je organizátorem školení, o kterém informujeme v samostatném článku.

Členové NeRV byly také seznámeni s informacemi sportovní komise OSŽ, jež z valné části najdete rovněž na stránkách internetového magazínu Nedrážní OBZOR.

Vyhodnocení 3. seniorských her v Rajecských Teplicích v rekreačním středisku OSŽ, hotelu Skalka, najdete na str. 6. Dopadly na výbornou, až snad s výjimkou menšího zranění, které bylo preventivně řešeno ve spolupráci se záchrannou službou Slovenské republiky.





# NEJEN ZÍSKANÉ ZNALOSTI, ALE ROVNĚŽ VYZRÁLÁ STRATEGIE JE DŮLEŽITÁ PRO ČLENY OSŽ



Na školení NeRV OSŽ přednášeli zkušení lektori (zleva) Zdeněk Görner, JUDr. Petr Kožmín, Dana Žáková a člen Ú-OSŽ a místopředseda NeRV OSŽ Miroslav Novotný

Foto Jan Buchta

**Š**kolení pro funkcionáře základních organizací Odborového sdružení železničářů připravilo vedení Nedrážního republikového výboru OSŽ na dny 10. až 13. září v rekreačním zařízení OSŽ Lesní chata v Kolenově.

Významní lektori železničních odborů svým nasazením dokázali, že v jejich přístupu se neodrážejí pouze znalosti dané problematiky a dlouholeté zkušenosti, ale že umí posluchače natolik zaujmout, aby rozproudili se diskuze zaměřila snad do všech možných úskalí odporové problematiky – už proto, že právní legislativa v této oblasti je nesmírně složitou záležitostí, kde se ani ta nejmenší chybička ze strany kontrolních orgánů neodpouští.

A to nyní nebereme v potaz, že mnozí zaměstnavatelé nevycházejí odborářům natolik vstřícně, aby i tyto náročné podmínky odpovědně zvládali, ale naopak se všemožně snaží jím situaci v rámci odborové činnosti ve svých firmách ztížit.

Už proto je třeba zodpovědný přístup u všech lektorů ocenit.

Úvodní část školení pořádaného NeRV OSŽ se zabývala hospodařením základních organizací, což je parketa lektora Zdeňka Görnera.

Nejen obvyklý výběr odborových příspěvků, či hospodářsko-správní výdaje, nebo pravomoc rozhodovat o finančních částkách, popřípadě pravidelná kontrola hospodaření ze strany revizní komise, ale také podpora rodi-

nám členů OSŽ, peněžní a hmotné dary atd. Je třeba si uvědomit, že základní organizace mají samostatnou a úplnou způsobilost k právním úkonům, mají postavení samostatných organizačních jednotek, jsou právnickou osobou. Každá ZO OSŽ sestavuje svůj rozpočet a zásady hospodaření a hospodáří podle nich.

Další velmi významnou oblastí, kde sehrává významnou roli odborová organizace, je úsek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. I když na ni může být pohled z řady úhlů, zásadní je, aby to byl souhrn opatření stanovených právními předpisy a zaměstnavatelem, která mají předcházet ohrožení nebo poškození lidského zdraví v pracovním procesu.

Patří sem rovněž oblast pracovních úrazů a odpovědnost zaměstnavatele za ně. S touto problematikou účastníky školení seznamovali lektori JUDr. Petr Kožmín a Dana Žáková.

Mezi základní pojmy, na které je třeba se soustředit, patří management rizik, technické a organizační požadavky na pracovní prostředí, na organizaci práce a na pracovní postupy, hygiena práce, zakázané práce a pracoviště, bezpečnost technických zařízení, pracovní lékařské služby, poskytování osobních ochranných pracovních prostředků, mycích, čistících a dezinfekčních prostředků a ochranných nápojů, ergonomie, bezpečnostní značení a signály, školení zaměstnanců a dalších osob, samozřejmě i velmi důležitá oblast, což jsou pracovní úrazovost a nemoci z povolání.

Základy vedení kolektivního vyjednávání, taktika a strategie – to je souhrn aktivit, ve kterých má mimořádné zkušenosti a znalosti místopředseda NeRV OSŽ, a na tomto školení současně také lektor, Miroslav Novotný. Kolektivní vyjednávání není pouze jakási dohoda mezi zaměstnavatelem a odborovou organizací. Jeho výsledkem je uzavřená kolektivní smlouva. A každá strana zde chce zakotvit, to co považuje za prvořadé ze svého pohledu, což vyžaduje opravdu mimořádné vyjednávací schopnosti..

Kolektivní smlouva jako dohoda mezi zaměstnavatelem na straně jedné a odborovou organizací jako zástupcem všech zaměstnanců na straně druhé má řešit zejména úpravu práv zaměstnanců a smluvních stran a výhody z kolektivní smlouvy vyplývající nad rámec zákona. Právní úprava kolektivní smlouvy vychází z ust. § 22 až 29 zákoníku práce. Kolektivní vyjednávání je procesně upraveno v zákoně č. 2/1991 Sb., o kolektivním vyjednávání, ve znění pozdějších předpisů, který mimo jiné stanoví možnosti při řešení kolektivních sporů, včetně stávek.

Důležité je si uvědomit, že kolektivní smlouva se nevztahuje pouze na členy odborové organizace, ale odbory zde, jak už bylo popsáno výše, zastupují všechny zaměstnance.

Toto však čas od času přináší i jisté rozpěří mezi odboráři a ostatními zaměstnanci, neboť ti první se snaží a zbytek z jejich aktivit tyje.



# PŘÍJMY OSVOBOZENÉ OD DANĚ ALE I TY JE NĚKDY TŘEBA OHLÁSIT

Mezi příjmy osvobozené od daně z příjmů patří například:

- příjem z prodeje rodinného domu nebo bytu, ve kterém osoba bydlela alespoň 2 roky nebo jej měla v držení alespoň 5 let,
- prodej podílu na společnosti s ručním omezením po uplynutí doby držby podílu 5 let,
- dědictví (příjem nesnížený o dluhy, tedy nikoli výsledná výše, o kterou se zvýší jmění poplatníka),
- dar od příbuzného v linii přímé i vedlejší,
- prodej akcií, které držel poplatník minimálně 3 roky, a další příjmy.

Oznámení o osvobozených příjmech nemá předepsaný tiskopis, lze však využít zveřejněný na internetových stránkách Finanční správy.

V oznámení je nutno uvést výši osvobozeného příjmu, jak jste ho nabyli (například prodej obrazu, výhra v loterii, případně, zda jde o příjem v penězích či v jiné podobě) a datum, kdy osvobozený příjem vznikl. Jedná-li se o příjem získaný dědictvím, je tímto datem až datum nabytí právní moci rozhodnutí soudu o dědictví.

Pokud osvobozený příjem plyne do společného jmění manželů, nemusí oznamovací povinnost plnit oba manželé. Postačí, když Oznámení vůči správci daně učiní jeden z nich. Pozor! Pokud oznámení finančnímu úřadu nepodáte, hrozí vám pokuta.

Pokud fyzická osoba oznámí osvobozený příjem bez výzvy správce daně, ale opožděně, je sankce ve výši 0,1 procenta z příjmu. Poku-

ta ve výši 10 procent neoznámeného příjmu bude udělena, pokud poplatník splní svou povinnost až na výzvu správce daně. Nejvyšší pokuta, 15 procent, tedy minimálně 750 tisíc korun, je pak zákonem stanovena pro případ, že tak poplatník neučiní ani na výzvu správce daně.

Podat oznámení však není nutno vždy. Na příjmy osvobozené od daně z příjmů se vztahuje povinnost oznámit je finančnímu úřadu pouze u příjmů větších než pět milionů korun.

Pokud se vás to přesto týká, musíte povinnost splnit nejpozději do 1. dubna, nebo 1. července, jestliže zároveň podáváte daňové přiznání a pro jeho sestavení a podání využijete daňového poradce.

## INVESTICE NEPOMOHLY NA PŘEJEZDECH SE UMÍRÁ STÁLE VÍC

Na železničních přejezdech v České republice zahynulo loni podle údajů Drážní inspekce podobně jako v roce 2017 přes třicet lidí. Přitom v roce 2018 se do vylepšení přejezdů investovalo 814 milionů korun a od roku 2013 už téměř 3,5 miliardy.

Modernizace přejezdů přesto postupuje poměrně pomalu. A podobné je to s jejich rušením. Podle Správy železniční dopravní cesty se ke konci loňského roku celkový počet přejezdů snížil pouze o dvanáct. Zrušeno jich sice bylo 26, ale přibýlo 14 nových.

Nedojde-li ke změně zákona o drahách, nebude další rušení přejezdu pokračovat rychlejším tempem ani v letošním roce.

Bezpečnosti provozu příliš nepomáhají pro nekázeň řidičů ani přejezdy chráněné závorami. Ze 7858 přejezdů má závory však pouze 1418.

Připravuje se legislativní změna, která má stanovit maximální délku objízdné trasy při zrušení přejezdu. Hovoří se o deseti kilomet-

rech. I tak jejich rušení komplikuje život obyvatelům přilehlých obcí a samozřejmě automobilové dopravě. Nejschůdnější cestou se zatím tedy jeví modernizace.

Přejezdy vhodné pro modernizaci či zvýšení zabezpečení vytipovává SŽDC ve spolupráci s policií. Většinou se jedná o přejezdy, na kterých se v minulosti stávaly opakovaně dopravní nehody, nebo vybavené nejstaršími typy zabezpečovacího zařízení či pouze výstražnými kříži.

Ke změně zabezpečení došlo v roce 2018 díky zmíněným investicím na 139 železničních přejezdech. Ale 3720 přejezdů je stále jen označeno pouze výstražným křížem, ostatní mají světelnou signalizaci.

Jak jsme uvedli, drtivou většinu nehod na přejezdech zavinují řidiči svou nekázní, neboť na ně vjíždějí, i když už blíží červená. Riskování řidičů potvrzuje i Drážní inspekce. Podle ní se na přejezdech vybavených světelným signalizačním zařízením, jichž je zhruba čtvrtina, odehrává takřka polovina nehod. Přejezdy, které mají záznamové zařízení, to dokladují přesvědčivě.

Jen loni došlo na železničních přejezdech k více než 160 střetům vlaků s auty. Ministerstvo dopravy chce proto v chystaném novém bodovém systému postihu neukázněných motoristů pokuty za porušení pravidel na přejezdech přitvrdit.

V návrhu nového bodového systému, který nyní prochází meziposlaneckým řízením, je za vjezd na přejezd přes zákaz uvedena bloková pokuta 5000 korun, ve správním řízení sedm až 25 tisíc korun a šest bodů.

Doufáme, že alespoň to řadu řidičů přesvědčí a budou tak ochráněny životy jejich i mnoha dalších, kteří by jinak byli bez vlastního zavinění účastníky nehody s mnohdy dalekosáhlými důsledky mnohdy smrtelnými, jak jsme již bohužel mnohokrát zaznamenali.

## BUDE V NĚMECKU PLATIT ZÁKAZ DIESELOVÝCH LOKOMOTIV?

Když byl v Německu uveden do provozu první vlak na vodíkový pohon, začalo se debatovat o tom, že by naftou poháněné lokomotivy měly časem úplně zmizet z kolejí. Když do center měst nemohou vjíždět auta se staršími naftovými motory, proč by směly diesellové lokomotivy, zní údajně jeden z argumentů.

Výhoda vodíkového pohonu je v tom, že téměř není slyšet a neprodukuje emise skleníkových plynů.

Vodíkový vlak je ekologickou alternativou k diesellovým vlakům, ale postupně by měly být zaváděny pouze bezemisní vlaky. Vodíkový vlak vypadá stejně jako běžné příměstské soupravy, na střeše má ale nádrž na vodík a palivové články, které mění vodík a kyslík na elektřinu pro elektromotory. Souprava může jet rychlostí až 140 kilometrů v hodině. Ze zásobou vodíku o hmotnosti 360 kilogramů může vlak ujet tisíc kilometrů.

Potenciál vodíkových vlaků je velký, v Německu není elektrifikováno 40 procent z celkových 34 tisíc kilometrů železniční sítě. Otázka, jak nahradit naftové motory čistší technologií, je v této alternativě vyřešena.

Očekává se, že pro vlaky s naftovými motory začnou platit přísná emisní omezení jako je tomu v případě automobilů. Elektrifikace tratí je dražší a pomalejší, než výměna diesellových souprav za vodíkové.

# Modernizace kvůli závodu Škody Auto v Kvasinách

*SŽDC buduje novou měnirnu v Týništi, příští rok elektrizuje trať do Solnice*

Správa železniční dopravní cesty zaplatí 397 milionů korun za novou trakční napájecí stanici (TNS) v Týništi nad Orlicí. Bude na stejnosměrný i střídavý proud a je prvním krokem k budoucí elektrizaci tratě do Solnice.

Zakázku na vybudování TNS získalo sdružení firem Elektrizace železnic a Strabag Rail, jak vyplývá z registru smluv. Konečná cena je o pět milionů korun vyšší než byl odhad podle projektu.

Nová napájecí stanice má zvládnout obsluhu tratě z Chocně do Hradce Králové, kde bude do doby modernizace stejnosměrný proud a stejně tak umět v budoucnu napájet trať i s rozšířením do Solnice střídavým proudem 25 kV/50 Hz. „Střídavá část TNS Týniště n.O. bude prozatím napájet systémem AC 25 kV, 50 Hz pouze úsek Týniště n.O. – Častolovice – Solnice. Pro zajištění spolehlivosti napájení TV budou instalovány dva kusy jednofázových transformátorů 110/25 kV. Zatím běží příprava projektu elektrizace 23 kilometrů dlouhého úseku do Solnice. Začít by měla v dubnu příštího roku, hotová má být do konce roku 2020. Odhadované náklady jsou 800 milionů korun.

**M.N.**

## Nákup elektromobilů zajímá jen firmy

*Důvodem jsou dotace i příroda*

Automobilky v příštích letech výrazně zvýší podíl elektromobilů na celkové výrobě aut, ale běžní čeští spotřebitelé o vozy na elektřinu nejvíce valný zájem. Drtivá většina prodeje připadá na firemní vozy. Z deseti prodaných elektromobilů připadá devět na firmy, vyplývá z dat Svazu dovozců automobilů. Statistiku potvrzují i prodejci, kteří loni prodali 618 elektromobilů, meziročně dvakrát více. „Na prostou většinu aut nakoupily firmy, nejčastěji sahají po modelu e-Golf za necelý milion korun,“ říká mediální zástupce dovozce aut Volkswagen.

Koncern v Česku od roku 2014 prodal 647 elektromobilů. Na nákupech elektromobilů Hyundai se firmy podílejí dokonce 94 procenty. Průměrná cena elektromobilu činí zhruba milion korun. Tržby Hyundai za prodej elektromobilů na českém trhu přesahují 130 milionů korun ročně. Autobazary AAA Auto do-

sud prodaly jen 37 elektromobilů, z nichž dvacet připadalo na firmy či živnostníky.

Tlak na pořízení elektromobilů bude růst hlavně ve veřejných firmách, pravděpodobně i u soukromých společností – zejména pokud elektromobily přinesou podnikatelům benefity. Je zřejmé, že poptávka u běžných spotřebitelů poroste pomaleji. Firmy nakupují elektromobily hlavně proto, že to považují za příspěvek k životnímu prostředí a z důvodu dotací. Česku stále chybí dostatečně hustá síť dobíjecích stanic, jsou jich jen čtyři stovky. Transformace průmyslu neprobíhá ve všech zemích stejným způsobem. Škoda Auto chce do vývoje alternativních pohonů investovat 52 miliard v příštích čtyřech letech.

**M.N.**

## Malý pohraniční styk má své výhody NA VÝLET VLAKEM

Mezistátními vlaky lze cestovat i na krátké výlety do příhraničí. Pro cesty bezprostředně za hranice jsou k dispozici jízdenky tzv. malého pohraničního styku (MPS). Lze je koupit například pro cestu z Domažlic do německého pohraničního města Furth im Wald nebo až do Schwandorfu nebo z Chebu do Plavna.

Existují také přeshraniční síťové jízdenky jako například Labe-Elbe, které umožňují cestovat regionálními vlaky i autobusy po Ústeckém kraji i v části Sasku.

Tyto zvýhodněné jízdenky se ale dají koupit pouze v pokladnách v den odjezdu a regionální síťové jízdenky se navíc prodávají pouze na území toho kraje, ve kterém platí.

### Do Polska:

- ⇒ Český Těšín–Cieszyn za 16 Kč
- ⇒ Bohumín–Chalupki za 16 Kč
- ⇒ Harrachov–Szklarska Poreba Górna za 40 Kč
- ⇒ Liberec–Wrocław GI za 240 Kč
- ⇒ Lichkov–Miedzylesie za 25 Kč
- ⇒ Ústí nad Orlicí–Kłodzko GI za 113 Kč

### Do Německa:

- ⇒ Česká Kubice–Furth im Wald za 41 Kč
- ⇒ Domažlice–Schwandorf za 170 Kč
- ⇒ Plesná–Bad Brambach za 27 Kč
- ⇒ Cheb–Plauen ob Bf za 140 Kč
- ⇒ Pomezí nad Ohří–Schirnding za 24 Kč
- ⇒ Cheb–Marktredwitz za 65 Kč
- ⇒ Aš–Selb–Plössberg za 38 Kč

### Do Rakouska:

- ⇒ České Velenice–Gmünd za 54 Kč
- ⇒ Znojmo–Retz za 58 Kč
- ⇒ Brno–Vídeň za 307 Kč (neplatí v Railjetu)

### Na Slovensko:

- ⇒ na všech přechodech od 16 Kč.



## Cestujeme po Maďarsku

**SLEVY, KAM SE PODÍVÁŠ**

V Maďarsku je okolo osmdesáti druhů slev, na které jednotlivé skupiny cestujících mohou dosáhnout. Důchodci nad 65 let v Maďarsku jezdí zdarma už od roku 1997, studenti mají slevu 50 % na jednorázové jízdenky, v případě zakoupení síťové jízdenky mezi bydlištěm a místem, kde se škola nachází, dostávají slevu ve výši až 90 %. Na železnici stát poskytuje i jakousi extra slevu na málo využitých tratích, aby podpořil zájem o cestování. Krajané ze zahraničí, kteří disponují takzvaným Maďarským průkazem, mají slevu 90 % na zpáteční jízdenku ve vlacích i autobusech čtyřikrát za rok, ale pouze na vnitrostátním úseku. Na mezinárodní jízdenky se sleva nevztahuje. Úplně zadarmo tedy jezdí pouze děti do 6 let věku a důchodci nad 65 let (vztahuje se to na všechny důchodce ze zemí Evropské unie!), důchodci stačí prokázat svůj věk průkazem totožnosti. Zdarma jezdí i azylovníci, a to podle stanovených podmínek ministerstva vnitra. Zaměstnanci a jejich rodinní příslušníci jezdí také „zdarma“ – za obdobných podmínek jako držitelé režijek v ČR a na Slovensku. Více v odkazu: <https://zdopravy.cz/slevy-v-madarsku-jen-na-vlaky-v-zavazku-a-bez-dodatecne-kompence-10437/>.

A co se týče důchodců nad 65 let věku z Evropské unie, je třeba ještě dodat, že v Maďarsku mohou cestovat zdarma nejen ve vlacích, ale rovněž v autobusech, tramvajích a v metru. Na některé rychlíky je však nutno zakoupit rychlíkový příplatek, ten však v přepočtu činí necelých dvacet korun (235 forintů).

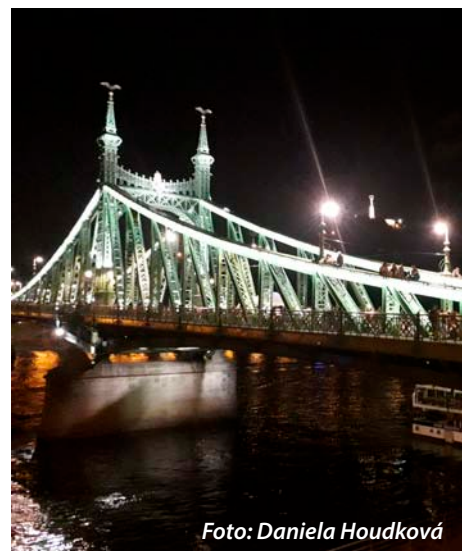


Foto: Daniela Houdková

# REPUBLIKOVÝ TURNAJ NEDRÁŽNÍCH V PÉTANQUE 2019

Dne 12. září se v rekreačním středisku OSŽ v Kořenově konal Republikový turnaj nedrážních v pétanque 2019, který uspořádalo Odborové sdružení železničářů a organizačně zajišťoval NeRV OSŽ. Ředitelkou turnaje byla místopředsedkyně OSŽ Bc. Renata Dousková, sportovním ředitelem Miroslav Novotný, hlavním rozhodčím Milan Sedlák a organizačními pracovníky Tomáš Šlachta a Jan Buchta, který pořídil i následující snímky.



Nejlepší ze třinácti soutěžících dvojic na turnaji vytvořili Ivana Opletalová a Stanislav Foltýn (uprostřed), druzí byli Magdalena Stránská a Jiří Marek (vlevo) a třetí Milan Sedlák a Lukáš Chromek



V mužské kategorii si ze sedmnácti soutěžících připsal vítězství Miroslav Novotný (uprostřed), druhý byl Milan Sedlák (vlevo) a třetí Stanislav Foltýn



## Pořadí nejlepších mužů

1. Miroslav Novotný – Skanska EMD
2. Milan Sedlák – OHL ŽS Brno
3. Stanislav Foltýn – TSS Hulín

## Pořadí nejlepších žen

1. Jana Mücková – DZ Přerov
2. Renata Dousková – OSŽ Ů
3. Ivana Opletalová – DZ Plzeň

## Pořadí nejlepších dvojic

1. Ivana Opletalová – DZ Plzeň  
Stanislav Foltýn – TSS Hulín
2. Magdalena Stránská – CZ LOKO  
Jiří Marek – HMS Louny
3. Milan Sedlák – OHL ŽS Brno  
Lukáš Chromek – OHL ŽS Brno



Mezi jedenácti soutěžícími ženami zazářila Jana Mücková (uprostřed), druhá byla Renata Dousková (vlevo) a třetí Ivana Opletalová



# 3. SENIORSKÉ HRY OSŽ SLOVENSKO – RAJECKÉ TEPLICE HOTEL SKALKA



## NEDRÁŽNÍ NA STUPNI VÍTĚZŮ – VYBOJOVALI DRUHÉ MÍSTO!

Ve dnech 26. až 28. srpna 2019 proběhly v Rajeckých Teplicích třetí seniorské hry OSŽ. Letošního klání se zúčastnilo osm družstev. Překvapila neúčast kolegů ze Slovenska. Mezi účastníky her zavítali vedoucí představitelé ČD, ČD CARGO, dále pak předseda OSŽ Martin Malý, předseda RS ČR Zdeněk Pernes a další, kteří mohli sledovat soutěžení v deseti disciplínách, letos doplněných o Nordic Walking.

Nepřízeň počasí ovlivnila právě průběh tohoto závodu a soutěží v ruských kužkách,

které musely být několikrát přerušeny. Pořadí se během soutěží na jednotlivých místech měnilo. Do poslední chvíle nebylo jasné, kdo se stane konečným vítězem třetího ročníku seniorských her. Vítězem se stalo družstvo olomouckého kraje. Překvapivě, ale zcela zaslouženě, druhé místo se ztratou pouhých dvou bodů na vítěze získalo družstvo nedrážních. Toto družstvo ve složení Záděra, Novotný, Kubala, Šmíd, Diviš, Hošta, Randová, Zahradníčková udělalo tímto umístěním radost

vedoucí Bc. Douskové, která v době konání her oslavila narozeniny. Třetí pak skončili reprezentanti Moravskoslezského kraje.

Na závěrečném vyhodnocení se jak vedoucí představitelé firem, tak závodníci a organizátoři shodli na dalším pokračování již tradiční akce i v dalším roce.

Poděkování patří organizátorům z Regionální olomoucké sportovní komise a vedení SŽDC za zajištění dopravy nedrážních sportovců na 3. seniorské hry OSŽ.



Druhé nejlepší družstvo seniorských her – sportovci NeRV OSŽ zcela vpravo



CELKOVÉ VÝSLEDKY

SENIORSKÉ HRY 2019, Rajecské Teplice

| pořadí | jmeno družstva  | Nordwalking | Ruské kužky | Mážená | Koloběžky | Petangue | Kolbová | Discgolf | Adventure golf | Lyž. tenis | selektem body | družstvo číslo |
|--------|-----------------|-------------|-------------|--------|-----------|----------|---------|----------|----------------|------------|---------------|----------------|
| 1.     | Olomouc         | 3           | 6           | 5      | 6         | 6        | 7       | 6        | 7              | 8          | 54            | 5              |
| 2.     | Nedrážní        | 5           | 5           | 8      | 4         | 8        | 3       | 8        | 8              | 3          | 52            | 1              |
| 3.     | Moravskoslezský | 8           | 2           | 3      | 8         | 7        | 5       | 3        | 6              | 6          | 48            | 8              |
| 4.     | Jihomoravský    | 7           | 4           | 6      | 7         | 5        | 4       | 2        | 3              | 7          | 45            | 2              |
| 5.     | JZ Plzeň        | 6           | 1           | 7      | 5         | 3        | 8       | 4        | 1              | 2          | 37            | 4              |
| 6.     | Východočeši     | 4           | 7           | 1      | 2         | 4        | 1       | 7        | 5              | 4          | 35            | 7              |
| 7.     | Severočeši      | 1           | 8           | 4      | 3         | 2        | 2       | 5        | 2              | 5          | 32            | 3              |
| 8.     | Středočeši OSŽ  | 2           | 3           | 2      | 1         | 1        | 6       | 1        | 4              | 1          | 21            | 6              |



Mezi seniory zavítalo vedení OSŽ v čele s předsedou Mgr. Martinem Malým





Reprezentanti neдрážních se předvedli ve skvělé formě

## Sportovní podzim 2019 Odborového sdružení železničářů

### Mezinárodní mistrovství USIC

**Orientační běh – 23. až 27. září**  
Bělorusko, Brest

### Regionální mistrovství USIC

**Střelba – 4. až 6. října**  
Dánsko, Arhus

**Badminton – 7. až 9. listopadu**  
Česká republika, Olomouc

### Ostatní mezinárodní soutěže

**Silniční běh – 28. až 30. září**  
Česká republika, Běchovice

### Mistrovství ČR a ostatní celostátní soutěže

**Squash – 16. až 17. října**  
Praha

**Kuželky – 12. až 13. listopadu**  
Olomouc

**Maraton – 26. října**  
Ústí nad Labem

**Kopaná – září**  
Písek

**Volejbal smíšených družstev  
– 20. až 21. září**  
Pardubice

**Futsal – 30. až 31. října**  
Česká Třebová

**ČD Cargo finále bowling – 26. listopadu**  
Pardubice

**Sportovní akce SŽDC, sportovní hry  
– srpen/září**

**Sportovní akce SŽDC, sportovní hry – říjen**

**Sportovní akce SŽDC, sportovní hry  
– listopad**

### Celostátní soutěže veteránů (45 let a výše)

**MČR kuželky – 12. až 13. listopadu**  
Olomouc

### Sportovní soutěže neдрážních

**Elektronické šipky – listopad**  
Praha

**Bowling dvojic – listopad**  
Praha

# 14. ROČNÍK TURNAJE TROJIC V BOWLINGU

V Pardubicích se uskutečnil dne 13. srpna 2019 tradiční turnaj trojic v bowlingu. Pod záštitou Nedrážního republikového výboru a Regionální komise Praha se zúčastnilo 49 družstev z celé republiky. Předvedenými výkony a stabilní formou se mohli pochlubit první tři družstva v celkovém pořadí. Vítězem se stalo moravské družstvo ve složení Hnilica, Šrámek, Příhoda (nához 3270). Druhé místo obsadilo družstvo, které mělo ve svém středu ženu (Valda, Literová, Panský nához 3161). Bonusové body poskytnuté pro ženské účastnice pak odsunuly na třetí místo reprezentanty pořádajících nedrážníků, reprezentované Pavlem Vymazalem, Jiřím Málkem a Miroslavem Holoubkem (nához 3122). Pavel Vymazal pak dosáhl nejvyššího náhozu ze všech účastníků (232). Druhému družstvu NeRV se vůbec nedařilo.

Poděkování patří hráčům za předvedené výkony a pořadatelům za zajištění celého turnaje. Účastníci turnaje trojic se shodli na pokračování v tradici tohoto turnaje v příštím roce.



Družstvo NeRV „A“, reprezentované hráči Vymazalem, Málkem a Holoubkem získalo bronzovou medaili



Turnaj zahájila místopředsedkyně OSŽ a předsedkyně NeRV OSŽ Bc. Renata Dousková





Vážené čtenářky a čtenáři, prázdninám jsme dali sbohem, dovolené jsou minulostí, podzim klepe na dveře a nás čeká dokončení letní kapitoly o pohlavních chorobách.

**Jedna z nejobávanějších nemocí současnosti. Syndrom získané imunodeficiency (AIDS) a nákaza virem lidské imunodeficiency (HIV).** Název AIDS je zkratkou celého názvu Acquired immune deficiency syndrome (Syndrom získaného selhání imunity).

Nejvíce jsou virem ohroženy africké země, kde se cestou pohlavního styku nemoc šíří lavinovitě. Nemoc je pro rozvojové země nebezpečná i z ekonomického hlediska. Nejčastěji se jí nakazí mladí lidé, kteří v produktivním věku, místo toho, aby přispěli k rozvoji státu, umírají. Nejvíce postižen je jih a jihovýchod Afriky, Rusko a jihoamerické státy. Relativně nejméně je nemoc rozšířená v Evropě.

**Syndrom získané imunodeficiency** – je popsán **teprve krátce – od roku 1981. Je neléčitelný.**

**Původcem je retrovirus HIV** (Human Immunodeficiency virus). *Útočí na buňky imunitního systému a ničí je*, nebo je znefunkční. Napadá určitou skupinu bílých krvinek, T lymfocyty, v kterých se množí, následně je zabíjí a snižuje jejich počet. Výrazný pokles počtu bílých krvinek, které plní důležitý úkol v obranyschopnosti organismu, vede k selhávání imunity a rozvoji onemocnění AIDS. *Imunitní systém je oslaben, člověk snadno podlehně bakteriálním či virovým chorobám.* Vyvolá chronickou celoživotně perzistující (přetrvávající) infekci.

Vzhledem k „mladé“ nemoci existuje velmi přesná definice toho, kdy má člověk AIDS, samotná infekce virem nestačí – ten může v těle přebývat roky i desítky let a žádné problémy nezpůsobí. Během let se pouze množí a snižuje v krvi počet lymfocytů (typ bílých krvinek). Nemoc propuká až ve chvíli, kdy jsou splněny dvě podmínky. Jednou z nich je pozitivní test na přítomnost viru HIV, druhou přesně definované zdravotní problémy.

**Přenos.** Krev je nejnebezpečnější tekutinou. Styk poraněné sliznice se sexuálními sekrety (sperma, vaginální sekret) či krví infikovanou virem HIV. Obvykle při **nechráněném pohlavním styku**, análním, vaginálním, orálním styku. V některých případech při **transfuzi krve**. K přenosu infekce HIV **z matky na dítě** může dojít v průběhu těhotenství, porodu nebo kojení. Při kombinované terapii, která se podává budoucím matkám v průběhu těhotenství a novorozencům šest týdnů po porodu, se přenos infekce HIV z matky na dítě zredukoval na 7-8%. Samostatnou skupinu představují **nitrožilní uživatelé drog**. Hlavně v případě **společného používání jehly**, stříkačky i roztoku drogy. Rizikové jsou zákroky jako **tetování, piercing**, propíchování uší a akupunktura. Proto je nevyhnutelné, aby tyto zákroky vykonáva-

li jen lidé s platnou licenci, kteří dodržují zásady hygieny a ochrany zdraví svých zákazníků/pacientů. Hmyzí kousnutí riziko přenosu nepředstavuje. Líbání rizikové není, pokud ne- jsou poraněná ústa.

**Diagnostika.** Provádí se laboratorní detekcí specifických HIV protilátek. Člověk je „HIV pozitivní“.

**Dělení.** Primoinfekce (klinická kategorie A) probíhá asi u 50 % nakažených asi 3–8 týdnů po nakažení pod obrazem chřipkových příznaků. Poté nastupuje období latence, bezpříznakové nosičství viru HIV. Už v tomto období může infikovaný člověk nakazit další osoby. Vypadá a cítí se celkem zdrav. Podle lékařských poznatků nemožno s určitostí předpovědět, zda se u všech HIV nakažených onemocnění projeví. Kdy dojde k propuknutí onemocnění AIDS, ovlivňuje celá řada faktorů: původní úroveň obranyschopnosti, životní styl, vyrovnaní se stresovým situacím, výživové návyky, včas zahájená léčba. Každé, i lehké onemocnění, představuje zátěž. K propuknutí choroby ze stádia HIV positivity může vést i tzv. reinfekce, další dávka viru HIV. Symptomatická fáze HIV positivity (klinická kategorie B) je charakterizována hubnutím, nočním pocením, průjmy, recidivující (opakovaná) kandidovou infekcí, výsevem herpes zoster, recidivujícími adnexitidami. Další výrazný pokles lymfocytů. Projevy rozvinutého onemocnění AIDS (klinická kategorie C) se objevují průměrně za 10,5 roku od nákazy, zavedením antiretrovirové terapie se interval výrazně prodlužuje. Rozvinuté AIDS se projevuje oportunními infekcemi (oportunní – využívající příležitosti. Mikroorganismy, za normálních okolností nejsou pro člověka nebezpečné, za určitých podmínek – při snížení imunity – jsou schopny vyvolat onemocnění).

**Klinické příznaky.** Nejméně měsíc neustávající průjem, ztráta 10% tělesné hmotnosti, neustávající kašel, opakovaný zápal plic, tuberkulóza, zánět jícnu, zánět mozkových blan, zánět oční sítnice, nádor plic, trávicího ústrojí, kůže – Kaposiho sarkom. Ten vypadá jako rudá či fialová vyrážka, jedná se o nádor způsobený herpesvirem. Může se objevit různě na těle nebo v ústní dutině nebo v oku. U všech projevů platí, že není známá jiná příčina propuknutí. Po onemocnění samotném se příznaky stále zhoršují, problémů přibývá. Tělo se novým infekcím, s nimiž si dříve hravě poradilo, nedokáže bránit. Antivirotika mohou krátkodobě šíření viru zpomalit, za nějaký čas se problémy vrátí.

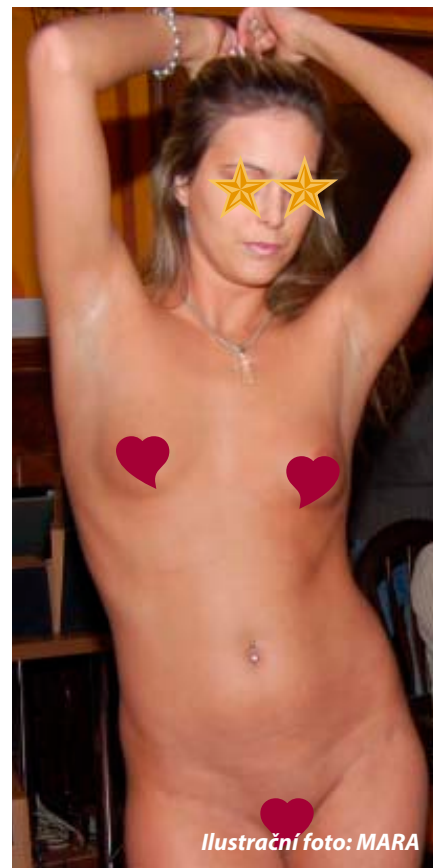
**Léčba.** Základem léčby jsou **antiretrovirová**. Lékaři mohou léčit pouze projevy nemoci, nikoli příčinu samotnou. Záleží na druhu příznaků, pečlivosti v léčbě, jak dlouho nemocný člověk s nemocí žije. Bezprostřední příčinou smrti je nejčastěji zápal plic, který tělo už nezvládne. Léčba je soustředěna do AIDS center – Praha, Brno, Ostrava.

V České republice se do konce července 2019 nakazilo HIV celkem 3509 lidí, z toho 656 onemocnělo AIDS, 452 lidí zemřelo (z toho

307 s onemocněním AIDS, ostatní HIV pozitivní). Osmdesát procent nakažených jsou muži, nejvíce případů ale přibývá mezi dívkami do 25 let. Nejvíce případů je v Praze, nejméně postižená je Vysočina.

**Prevence** je chráněný pohlavní **styk s použitím prezervativu**. *Účinnou ochranou není hormonální antikoncepce ani přerušovaná soulož*. Ve styku s HIV pozitivním je důležité, abyste užívali pouze své *vlastní hygienické potřeby* – kartáček na zuby, žiletky, ručník. Aby nedošlo k přenosu viru HIV, musí být desinfikovány operační nástroje v nemocnicích. Pozor si musí dát i tatéři na jehly v tetovacích salónech. U drogově závislých je důležité, aby nepoužívali jehly či roztoky nakažených jedinců. Těhotným HIV pozitivním ženám se nedoporučuje po porodu kojit. Test HIV podstupují v ČR dárce krve, spermatu i orgánů. Každá těhotná žena musí podstoupit test na HIV. Dobrovolně se může testovat kdokoli, i anonymně **Národní linka pomoci AIDS, poradny AIDS, poradny SZÚ** (Státní zdravotní ústav).

**Člověk nakažený virem HIV a trpící AIDS není okolí nijak nebezpečný, vylučování nemocných ze společenského života se považuje za diskriminaci.** Lidé mohou vykonávat běžné práce, děti chodit do škol, nemocní mohou mít i sexuální styk, pokud používají kondom, polibky, či doteky jsou neškodné. **Virus se vyskytuje pouze v krvi, spermatu a poševním sekretu. Přenáší se pouze vzájemným kontaktem těchto tělních tekutin.**



Ilustrační foto: MARA



# Jak jsem se stal devizovým turistou v čase hlubokého socialismu, aneb konečně za železnou oponou

**K**rásné město. Zajímala mě Bazilika Notre-Dame de Fourvière. Měl jsem na prohlídku v podstatě od brzkého rozednívacího se rána. Prohlédl jsem si jak Basiliku, tak i překrásnou Fontaine des Terreaux Lyon. Po určitém čase, tedy po zhruba třiceti letech, jsem si osvěžil vzpomínky na internetových stránkách v různých encyklopediích, ale i pomocí webových kamer.

Hrůza. Ani

**LYON, AVIGNON**  
**...a dál do Švýcarska**

ve snu mě tehdy nenapadlo, že jednou budu mít tolik informací k dispozici, spoustu fotografií, map a pomůcek. Onehdy v sedmdesátých letech jsem se musel připravit. Lyon splnil mé očekávání, protože jsem na něj byl připraven z průvodců a další literatury. Během prohlídky města jsem navštívil muzeum, kde jsem se dozvěděl hodně o filmu. Málo času. Kronika muzea poodhalí výzkumy bratrů Lumierových, kteří vynalezli biograf, spíše pohyb snímků, v roce 1895. Mini muzeum se nachází v jejich rodinné vile a obsahuje opravdu velmi zajímavé skutečnosti.

Tady bych se asi vrátil k pochutině. I turista je jen člověk a někdy i značně hladový. Proč? Protože dlouze vyhledává možnost peněžitě stravitelné pochutiny. Pochutina. V tomto

krásném městě jsem také procházel obchodní centrum a lákaly mě barevnosti na konzervách. Zvláštnost obrázků. Pestrost. Ne jako u nás, výrobky sice dobré, ale nejásající. Prostě troš-

ku šedivé. Tak se to Konzerva se na mě usmívala a mámi-vými barvami si mě žádala. Dostala mě. Sice tam pečivo neprodávali, ale proč k dobře moučnost? Nebylo třeba, protože později jsem zjistil, že kočky pečivo taky nemusí. Nyní již také vím, že by kupovali „Wiskas“. Já bych to tenkrát alespoň okořenil. Ovšem je pravda, že když vidím obdobnou pikslu, tak se usmívám a vybavuje se mi krásné, dnes již krásnější Lyonské obchodní centrum.

Dosedl jsem a upil americké limonády ještě ze skleněné láhve. Vyndal mapu a počal srovnávat výhled z okna s tím, co je natištěno. Průvodce po Francii byl stručný a nic moc. Jelikož byl se mnou sedící pán asi znalý stručností popisů památek, začal mi ihned vysvětlovat, kde se co nachází a myslím, že mi sdělil u některých objektů vše i s rodom kmenem majitelů.

Pochopitelně, že moje čest mi nedovolila, abych vypravěče nějak odradil, nebo odmítl. Poslouchal jsem a srovnával v mapě a dle jeho zápalu jsem reagoval. Divil se. Usmíval se. Povytláhl obočí. Zakroutil jsem dokonce i hlavou a trefil se. Pokyvoval. Přehodil jsem

si nohu přes nohu a vypravěče jsem nechtěně něžně nakopl. Nacvičenou frází „excusez moi monsieur“ jsem se omluvil. Omluvu přijal, ale já byl vnitřně rozesmátý, že jsem situaci musel řešit. S úsměvem jsem dojel za večera do Avignonu.

\*\*\*

Avignon. To byla cesta jen proto, abych jako nádražák a majitel jízdenky se dostal co nejdál, abych mohl přes noc se vracet a ve vlaku si odpočinul. Prostě „turisto komunisto“, říkal jeden známý drážní cestovatel. Prohlédl jsem si město, že jsem došel na náměstí, kde jsem udělal čelem vzad a šel jsem zpět na nádraží, abych pokračoval v cestě přes Grenoble do Chamomix a do Švýcarska. Několik přestupů, alespoň jsem si schrupnul. V Chamomix jsem strávil 20 minut před nádražím.

Na hranicích mezi Francií a Švýcarskem jsem se stal exotem, protože nevěděli, jak se k nim do hor dostal socialismus. K tomu ještě z druhé strany. Cesta pokračovala horskou krajinou, klesajícím kaňonem do švýcarského Martigny a po přestupu do Montreux.

Z města filmových festivalů se dá vyjet zubačkou do výše skoro 1700 m na Rochers de Naye. V následujících letech jsem tam byl několikrát a oslavil tam i své šedesáté narozeniny. Lákalo mě to, ale neměl jsem jízdenku a je to alespoň na čtyři hodiny.

Pokračoval jsem vlakem jednou z nejkrásnějších Zlatých cest mezi horskými masivy do Spiezu, Interlakenu. Později jsem zde zažil se svými fipkovými přáteli zajímavé okamžiky. Nyní musím konstatovat, že z měst Avignon, Grenoble, Chamonix, Martigny,



Montreux, Spiez a Interlaken jsem mimo přestupu v podstatě nic neměl, ale odpočinul si. Dobře a strašně. Dorazil jsem do Züri-  
chu a zde jsem si udělal přestávku od vlaku.

## ZÜRICH – Švýcarsko

On takový večerní dojezd do města, které znáte z pohlednic, mapy a průvodců, je velmi zajímavý. Večer byl krásný a přivítání také. Dojeli jsme na periferii trošku na vrchu s krás-

ným rozhledem. Leimbachstrasse. Vykoupal jsem se po cestě a předal nějaké sladké dárky – krabici Fidorek, které zbožňovala Dana. Čína na citronu a potom návštěva České hospody se známými. Klábosení. Ráno odešli jak Jirka, tak Dana do práce. Měl jsem do oběda volný den na courání po městě.

Jelikož jsem měl cestovní zavazadla celkem 2 ks, jedno jako doprovodné, které jsem posílal jako spoluzavazadlo vždy tam, kam doje-du a jedno jezdilo se mnou, bylo to vymaka-ný už z domova. Tak například jsem jel z Paříže do Lyonu, Chamomix a Zürihu, tak jsem jed-no nechal cestovat rovnou do Zürihu, kde jsem si jej vyzvedl. To představovalo, že jsem spoluzavazadlo celně odbavil.

Na Zürih mám jednu vzpomínku, a to

na policistu. Profík je profík. Právě jsem si šel na nádraží do úschovny pro druhé zavaza-dlo. Lépe řečeno nejdříve jsem chodil stře-dem města a prohlížel památky. Potom jsem si vyzvedl zavazadlo a jel k Jirkovi a Daně. Vy-stoupil jsem na zastávce a musel tak 200 m pěšky. To byla ještě doba, kdy jsem kouřil, kou-řím a jdu do kopce. Zastavil jsem se a odpočí-val. Přišel ke mně policista a ptal se, kam jdu. Řekl jsem a on mi vzal kufr a nesl ho. Já do-kouřil a hodil oharek na zem. Policista se za-stavil, položil kufr, vyndal blok, dal 5 Chf po-kutu, já zaplatil a on vzal kufr a došli jsme před dům... co dodat.

*Pátá část ze seriálu vzpomínek Karla Hybše  
na cesty za železnou oponu*

### Tip na výlet

Připravil Milan Sedlák

## HOTEL LESNÍ CHATA KOŘENOV

Chcete-li se pokochat překrásnou přírodou a nadýchat čistého horského vzduchu, vy-razte na výlet na rozhraní Krkonoš a Jizerských hor.

Hotel Lesní chata se nachází v obci Kořenov právě na pomezí Krkonoš a Jizerských hor, a to ve výšce 725 metrů nad mořem. Není to závratná výška, ale o to zajímavější podmínky vám zdejší prostředí může nabídnout.

Hotel leží přímo na turistické trati a je ob-klopen lesem. Je ideálním místem také pro příjemnou dovolenou v přírodě s možností aktivního vyžití. K areálu hotelu patří vlastní sjezdovka s vlekem. Navíc jsou odsud snadno dostupná i další lyžařská střediska. Mimo zim-ní sezónu hotel nabízí své ubytovací a stra-vovací služby zejména pěším turistům a cyk-listům.

Hotel Lesní chata nabízí kapacitu 89 pev-ných lůžek a 20 přistýlek v 39 pokojích. Všechny pokoje mají vlastní příslušenství se sprchovým koutem a jsou vybaveny praktickým nábytkem, satelitní TV a telefonem s přímou volbou. Vybrané pokoje a apartmány jsou na-víc vybaveny minibarem.

A to není všechno. K dispozici je finská sau-na, 2x whirlpool pro 10 osob, samozřejmě je restaurace a jídelna či salonek s krbem a te-rasa s grilem. Je tedy uzpůsoben pro všechna roční období.

A to stále není všechno. Pro případná ško-lení či společenské akce je připraven datapro-jektor s projekčním plátnem a flipchart, TV, DVD a WiFi Internet, což v podstatě mohou využívat všichni ubytovaní.

Nejen v letních měsících je rovněž k dispo-zici dětský koutek, hřiště a venkovní bazén, v zimních potom sjezdovka s vlekem a celo-ročně úschovna kol či lyží. Samozřejmě jsou parkování u hotelu zdarma.



Foto: Magdalena Stránská



Foto: Jan Buchta

# MÁTE DRON?

Dosud jsme se v magazínu nezmínili, že redaktor a fotograf Jan Buchta je hrdým majitelem dronu. To však není podstatné, podstatné totiž je, že se tak můžeme podělit o jeho zkušenosti a povědět si, co vás čeká a nemine, pořídíte-li si ho rovněž. Vždyť je to jeden z dalších fenoménů dneška. Kdo by ho tedy nechtěl vlastnit, vidte...

Dronů, tedy bezpilotních létacích strojů, v Česku rychle přibývá. Je jich už přes sto tisíc. Zatímco dosud podléhaly registraci u Úřadu pro civilní letectví (ÚCL) pouze drony pro profesionální využití, jichž je nyní na osm set, brzy bude muset být zaregistrována většina všech dronů. Jejich uživatele navíc čekají testy, při nichž budou prokazovat svou profesní způsobilost.

Tyto povinnosti vyplývají z už schváleného nařízení Evropské komise, které nabude účinnosti v polovině příštího roku. Týkat se bude nejen nových dronů, ale i těch pořízených v minulosti, které zůstávají v provozu. Půjde o novelu zákona o civilním letectví.

Změny se dotknou provozování všech dronů s dopadovou energií větší než 80 joulů, které jsou schopny vážně zranit člověka.

Drony s maximální vzletovou hmotností pod 250 gramů a dopadovou energií maximálně 80 joulů dostanou výjimku. Pokud však tyto malé drony mají kameru, budou pro jejich provoz nové podmínky platit. Vyjmuty z nich budou pouze drony, které používá policie a armáda.

Pro většinu dronů s výjimkou těch malých bude podle nařízení EU základním požadavkem registrace v elektronickém rejstříku. Provozovatel bude mít přiděleno jedinečné registrační číslo, jakousi obdobu espézetky, které pak bude muset umístit na každém svém dronu.

Určité kategorie těchto bezpilotních strojů dostanou již při prodeji standardizovanou



Jan Buchta při pilotování dronu

Foto: Milan Sedlák

nálepku s označením třídy, do které podle svých technických vlastností spadají. Zaregistrovat je vlastníci budou muset na úřadě, který určí novela.

Nepůjde přímo o pilotní průkaz ani o osvědčení ve formě rozhodnutí správního úřadu. Po absolvování školení a zvládnutí testu však žadatel dostane potvrzení, že drony může řídit.

Zájemci si ovšem budou moci drony koupit bez registrace. Tu ale budou muset mít, až je následně začnou používat. Registraci dronu bude třeba provést před jeho provozováním.

Chystaná novela také určí, jaké subjekty budou oprávněny pořádat školení. Různé kategorie provozu dronů budou mít rozdílnou míru testování jejich pilotů. Mimo jiné se budou testovat znalosti leteckých předpisů, bezpilotních systémů i zásad ochrany soukromí a osobních údajů.

Profesionální drony se v České republice využívají pro pořizování leteckých záběrů, usnadňují práci geologům, stavbařům, archeologům i těžařům při mapování v důlních oblastech. V lesnictví se používají k identifi-

ci rozsahu kůrovcové kalamity. Velký potenciál k využití dronů je i v záchranných službách. Samozřejmě je využití dronů pro pořizování záznamů ve formě fotografií či videí železničních tratí, stanic, staveb. V podstatě všechny subjekty sdružené v NeRV OSŽ se bez něho do budoucna neobejdou. Zlepčí jim to práci v železničním průmyslu.

Drony na hraní či sportovní vyžití smějí být podle platné směrnice ÚCL vypouštěny maximálně do výše 100 metrů, a tak, aby se ocitaly nanejvýš 100 metrů od nejbližšího objektu a 50 metrů od jiné osoby. Ten, kdo dron za letu ovládá, s ním musí být v neustálém vizuálním kontaktu.

Žádné drony se nesmí bez povolení ÚCL přiblížit na méně než 5500 metrů k letišťům či k zakázaným vzdušným prostorům nad průmyslovými a vojenskými objekty. Majitelé dronů vybavených kamerami musí rovněž dbát, aby se nedostali do rozporu se zásadami ochrany osobních údajů. Za porušení předpisů hrozí majiteli dronu pokuta až pět milionů korun.



Koukněme se na svět pěkně z výšky

Foto: Jan Buchta

## Blahopřejeme

V tomto měsíci slaví narozeniny:

Jan Buchta – redakce NO NeRV

Stanislav Hošta – Skanska ŽS

Vlastimil Němec – ŽPSV Uherský Ostroh

Jana Geigerová – EMD Skanska

PhDr. Zdeněk Jílek – SŽDC

Ivana Opletalová – DZ Plzeň

Roman Fišer – EMD Skanska

Kateřina Klotová – DZ Ostrava